

Wytyczne

dotyczące zachowania spójności projektów strategii rozwoju gmin oraz strategii rozwoju ponadlokalnego sporządzanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z ustaleniami Strategii Przyspieszenia 2030+

(na potrzeby wydania przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie kujawsko-pomorskim określonych w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+” – w kontekście wymogu określonego w art. 10f. ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym)

Spis treści

1	Wprowadzenie	3
2	Cel opracowania.....	3
3	Warunki wydania przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego opinii pozytywnej dla projektów strategii rozwoju gmin	4
4	Warunki wydania przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego opinii pozytywnej dla projektów strategii rozwoju ponadlokalnego	12

1 Wprowadzenie

Wprowadzone w roku 2020 zmiany do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz powiązane z nimi zmiany w innych ustawach, określiły wymagane procedury opracowywania i uchwalania oraz zakres projektu strategii rozwoju gminy. Dotąd zarówno proces przygotowania strategii lokalnych jak i ich zawartość nie były sformalizowane, co powodowało, że wprawdzie strategie pełniły oczekiwaną wobec nich rolę, a więc stanowiły na poziomie ideowym wyraz zamierzeń rozwojowych („wizji rozwoju”) samorządu danej gminy, jednak poszczególne strategie były nieporównywalne zarówno pod względem zawartości, sposobu formułowania ustaleń, jak i trybu ich tworzenia (w praktyce o jakości merytorycznej strategii oraz poziomie zaangażowania lokalnych partnerów decydowały rzetelność oraz poziom warsztatu metodycznego projektantów, brak było bowiem formalnych instrumentów jej weryfikacji lub wpływu na nią). Wspólną cechą sporządzanych dotąd strategii był brak formalnych podstaw do oceny powiązań, a tym bardziej oceny zgodności/spójności ustaleń strategii rozwoju gminy z założeniami polityki rozwoju województwa.

Zgodnie ze stanem prawnym ustanowionym w wyniku wprowadzenia wspomnianych zmian, strategia rozwoju gminy powinna być spójna ze strategią rozwoju województwa (*ustawa o samorządzie gminnym, Art. 10e. ust. 2. Strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa*), a w szczególności projekt strategii przedkładany jest zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa (*ustawa o samorządzie gminnym, Art. 10f. ust. 2. Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa*). Zarząd województwa wydaje tę opinię w terminie 30 dni, a w przypadku braku jej wydania uznaje się, że spójność ta została osiągnięta (*ustawa o samorządzie gminnym, Art. 10f. ust. 3. Zarząd województwa wydaje opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy. W przypadku braku opinii we wskazanym terminie uznaje się, że strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa*).

Szczegółowy zakres oraz sposób wydawania powyższej opinii przez zarząd województwa nie został określony w przepisach, jak też nie został sprecyzowany w formie wytycznych właściwego ministra, odpowiedzialnego za kształtowanie polityki rozwoju/polityki przestrzennej. Powyższe uprawnia do stwierdzenia, że zarząd województwa jest władny do określenia wewnętrznych regulacji (sformalizowania procesu, poprzez jednoznaczne określenie procedur – zasad postępowania), w celu umożliwienia wykonywania powyższego obowiązku w sposób obiektywny i równy dla wszystkich przedkładanych projektów strategii.

2 Cel opracowania

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie wymogów i warunków, będących podstawą wydania przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego opinii (o której mowa w art. 10f ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym) do projektów strategii rozwoju gmin z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Podstawą wydania opinii są ustalenia „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+”¹, w tym w szczególności określone w rozdziale

---

¹ W dalszej części „Wytycznych...” określana jako „Strategia Przyspieszenia 2030+”

„Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie”.

Wydanie opinii do projektu strategii rozwoju gminy poprzedzone będzie analizą jej treści, przeprowadzoną w celu oceny sposobu uwzględnienia w strategii rozwoju gminy ustaleń „Strategii Przyspieszenia 2030+” – przy czym zakres powyższej analizy oraz sposób interpretacji zostały przedstawione w dalszej części „Wytycznych...”. Podkreślić należy, że wydanie pozytywnej opinii, uwarunkowane będzie uwzględnieniem w strategii wszystkich określonych w „Wytycznych...” aspektów, przy czym oprócz oceny kompletności, dokonywana będzie także ocena ich poprawności, a wydanie pozytywnej opinii nie będzie możliwe w przypadku zakwestionowania rzetelności lub poprawności ocenianych zagadnień.

Opracowanie odnosi się do konkretnych ustaleń „Strategii Przyspieszenia 2030+” i ma na celu pomoc samorządom gminnym w sporządzeniu poprawnej i uwzględniającej założenia polityki rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego, strategii rozwoju, a więc formułuje wytyczne do uzyskania pozytywnej opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w „Strategii Przyspieszenia 2030+”.

Ocena każdego projektu strategii rozwoju gminy ma charakter indywidualny i w skrajnym przypadku możliwe jest wydanie opinii negatywnej pomimo spełnienia każdego z określonych wymogów. Dotyczy to sytuacji, gdy pomimo zachowania zgodności w zakresie weryfikowanych zagadnień, pozostała treść dotycząca założeń rozwoju gminy w sposób rażąco jest sprzeczna z założeniami rozwoju województwa, określonymi w „Strategii Przyspieszenia 2030+”.

3 Warunki wydania przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego opinii pozytywnej dla projektów strategii rozwoju gmin

Warunkiem wydania pozytywnej opinii przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jest prawidłowe uwzględnienie w projekcie strategii rozwoju gminy najważniejszych ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w „Strategii Przyspieszenia 2030+”. W praktyce oznacza to konieczność uwzględnienia określonych poniżej ustaleń „Strategii Przyspieszenia 2030+” – wywodzących się przede wszystkim z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego oraz tabeli projektów kluczowych, wyszczególnionych w dalszej części.

Uwzględnienie w projekcie strategii gminy powyższych ustaleń „Strategii Przyspieszenia 2030+” powinno mieć miejsce, gdy ustalenie dotyczy gminy w sposób bezpośredni (w sytuacji, gdy gmina została imiennie wskazana jako miejsce realizacji) lub pośredni (gdy gmina nie została wskazana imiennie, ale z kontekstu wynika, że dotyczy ono jej terenu).

Kluczowym fragmentem strategii rozwoju gminy, w którym ze względu na prezentowany charakter uwzględnia się ustalenia istotne dla wydania opinii, jest część strategii formułująca model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy². W dalszej części „Wytycznych...” wskazano, które zagadnienia wywodzące się ze „Strategii Przyspieszenia 2030+” są wymagane do uwzględnienia w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Należy jednak zauważyć, że niektóre z ustaleń „Strategii Przyspieszenia 2030+”, których uwzględnienia dla wydania

---

² Zaleca się, aby całość modelu była przedstawiona na jednym syntetycznym załączniku graficznym, bowiem pozwala to na uwzględnienie właściwych relacji przestrzennych pomiędzy różnymi elementami modelu, w tym zwłaszcza dostrzeżenie terytorialnej koncentracji zagadnień, względnie ujawnienie potencjalnych kolizji pomiędzy nimi. Z tego powodu nie jest właściwe przedstawianie modelu na rozdzielnych/odrębnych rysunkach tematycznych dotyczących poszczególnych zagadnień – choć mogą one być zamieszczone dodatkowo (oprócz rysunku modelu, dla czytelniejszego przedstawienia danego zagadnienia).

pozytywnej opinii Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego wymaga się w strategii rozwoju gminy, mogą być oprócz uwzględnienia w części formułującej model – uwzględnione także w ramach innych ustaleń – np. poprzez wskazanie jako przedsięwzięcie/projekt do realizacji w wykazie przedsięwzięć/projektów tego typu określonych w strategii rozwoju gminy, wskazanie jako kierunek rozwoju, wskazanie jako obszar strategicznej interwencji (jest to zależne od specyfiki danego zagadnienia oraz przyjętego sposobu konstrukcji ustaleń strategii).

Podkreślić należy, że za spełnienie wymogu uwzględnienia w strategii rozwoju gminy wskazanych ustaleń „Strategii Przyspieszenia 2030+” na poziomie minimalnym, uważa się zawarcie w strategii rozwoju gminy informacji o ustaleniach „Strategii Przyspieszenia 2030+” dotyczących danej gminy. Oznacza to, że samorząd danej gminy posiada świadomość obowiązywania wobec tej gminy istotnych ustaleń strategii wojewódzkiej. W dalszej części niniejszych „Wytycznych...” przy określaniu warunków wydania przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego pozytywnej opinii, przedstawiono właśnie tego typu minimalne wymogi. Jednak jest to uwzględnienie tego zagadnienia w sposób bardzo pasywny i zachęca się samorządy gminne sporządzające lokalne strategie rozwoju, do dużo bardziej aktywnego uwzględniania ustaleń strategii wojewódzkiej w polityce rozwoju gminy. Fakt objęcia gminy ustaleniami strategii rozwoju województwa oznacza zidentyfikowanie dla niej istotnych uwarunkowań rozwoju, które mogą być wykorzystane do stymulowania jej rozwoju – np. zaliczenie drogi wojewódzkiej biegnącej przez teren gminy do kategorii dróg kluczowych oznacza potencjalnie lepszą dostępność komunikacyjną; zaliczenie gminy do obszarów występowania zasobu gleb najwyższych klas oznacza postrzeganie gminy w polityce województwa jako ważnego obszaru żywicielskiego; zaliczenie gminy do miejskiego obszaru funkcjonalnego wskazuje na możliwości czerpania impulsów rozwojowych z sąsiedztwa z miastem itp. Ustalenia „Strategii Przyspieszenia 2030+” mogą więc i powinny być przez samorządy gminne traktowane nie jako „wymagające wskazania ze względów formalnych” ale jako „potencjalne szanse stymulowania procesów rozwojowych w gminie”.

Zwraca się uwagę, że dla części zagadnień wskazano dwa sposoby uwzględnienia wymaganych zagadnień – obowiązujący do czasu podjęcia uchwały o przyjęciu sporządzanego aktualnie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz obowiązujący po jej podjęciu. W przypadku tych zagadnień, wymaga się, aby projekty strategii rozwoju gmin przedstawione do opinii po podjęciu uchwały ws. PZPW uwzględniały stan określony w PZPW.

Projekt strategii rozwoju gminy zawierający nieczytelny rysunek modelu (to znaczy uniemożliwiający jednoznaczną identyfikację poszczególnych przedstawianych elementów) – nie może uzyskać opinii pozytywnej. W przypadku wykorzystywania podkładów mapowych zawierających także dodatkowe treści, oprócz wymaganych dla wydania opinii, niezbędne jest jednoznaczne wskazanie/wyróżnienie zagadnień wymaganych - wskazanych w dalszej części „Wytycznych...”³. Podkreślić jednak należy, że na potrzeby opinii wydawanej przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, nie jest niezbędne przedstawienie lokalizacji/zasięgów wymaganych elementów w sposób ściśle odpowiadający ich rzeczywistej lokalizacji. Dopuszcza się wykonanie rysunku modelu w sposób zgeneralizowany lub schematyczny – ale tak, by zachowane zostały rzeczywiste relacje pomiędzy poszczególnymi elementami modelu, a kształt/położenie danego elementu nie wprowadzały w błąd co do stanu rzeczywistego (np. w przypadku form obszarów chronionych wymagane jest przedstawienie w sposób prawidłowo odzwierciedlający rzeczywisty przebieg ich granic).

---

³ Nie jest więc wystarczające zamieszczenie rysunków, na których zagadnienia istotne do wydania opinii stanowią tylko element „tta” rysunku – a nie są wskazane i nazwane jako jego zasadnicza treść.

Wszystkie wskazane w dalszej części „Wytycznych...” wymogi zamieszczenia informacji, przedstawienia lub wskazania obecności danego zagadnienia dotyczą wyłącznie projektów strategii dla tych gmin, których dane zagadnienie dotyczy. W przypadku zagadnień, które nie dotyczą danej gminy, informację o danym zagadnieniu należy pominąć (np. jeśli gminę zakwalifikowano do kategorii „gmin zagrożonych trwałą marginalizacją” wymagane jest podanie takiej informacji – ale jeśli gmina nie została do tej kategorii zaliczona, nie jest wymagane przedstawianie informacji, że „gmina nie została zaliczona do gmin zagrożonych trwałą marginalizacją”).

Podkreślić należy, że opinia wydana przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego odnosi się jedynie do właściwego sposobu uwzględnienia w projekcie strategii rozwoju gminy najważniejszych ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w „Strategii Przyspieszenia 2030+”, natomiast nie odnosi się do pozostałych aspektów merytorycznych i jakościowych zawartych w treści projektu strategii rozwoju gminy. Pozytywna opinia Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego nie oznacza więc, że przedstawiony do opinii projekt strategii rozwoju gminy jest poprawny i kompletny w rozumieniu przepisów odrębnych, że cechuje się wysoką jakością merytoryczną, że przedstawione w nim projekty mogą być realizowane przy wsparciu finansowym ze strony Samorządu Województwa – a jedynie oznacza, że przedstawiony do opinii projekt strategii rozwoju gminy w sposób właściwy uwzględnia ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określone w „Strategii Przyspieszenia 2030+”.

W szczególności należy zwrócić uwagę na ustawowy wymóg, by model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 oraz z 2021 r. poz. 1038), wraz z zakresem planowanych działań, a także obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań – zostały zobrazowane w formie graficznej. W zależności od specyficznych uwarunkowań danej gminy, obszary strategicznej interwencji (osi) określone w strategii rozwoju województwa mogą ją obejmować w całości, co przy obrazowaniu graficznym może powodować techniczny problem z wskazaniem zasięgu danego osi. Dla wydania opinii przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego wystarczającym rozwiązaniem (przedstawionym w dalszej części „Wytycznych...”) jest (obok uwzględnienia w opisie modelu) przedstawienie na rysunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej dodatkowej informacji tekstowej o objęciu całej gminy zasięgiem danego osi. O ile więc legenda rysunku modelu informuje o elementach przedstawionych na rysunku, to dodatkowa informacja tekstowa (uzupełniająca legendę), iż gmina w całości objęta jest danym obszarem strategicznej informacji (niepokazanym graficznie na rysunku modelu) – w pełni wyczerpuje oczekiwania Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Jednak zaproponowany powyżej sposób uwzględnienia na rysunku modelu zagadnień, których rozmieszczenie nie zostało pokazane na rysunku – nie może być traktowany jako proponowany, właściwy sposób realizacji wymogu ustawowego⁴, jest to wyłącznie propozycja wypełnienia wymogu w kontekście wydania opinii przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

---

⁴ Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego nie jest władny do interpretowania przepisów w zakresie wymaganego sposobu przedstawienia danego zagadnienia – jednak w ramach posiadanych kompetencji do wydawania opinii do projektów strategii rozwoju gmin, może określić, jaki sposób uzna za wystarczający do wydania opinii pozytywnej.

Celem sprawnego przygotowywania opinii przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego zaleca się przekazywanie projektów strategii rozwoju gmin oraz projektów strategii rozwoju ponadlokalnego w wersji elektronicznej.

Za właściwe uwzględnienie elementów w ramach poszczególnych zagadnień tematycznych, uważa się:

A.1. W zakresie systemu przyrodniczego:

A.1.1. Przedstawienie na rysunku modelu zasięgu obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo na terenie gminy. Nie jest wymagane rozgraniczanie na rysunku modelu poszczególnych form obszarów chronionych. Zasięg obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo powinien zawierać w swych granicach przynajmniej następujące (jeśli występują na terenie gminy) formy ochrony: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 (specjalne obszary ochrony siedlisk i obszary specjalnej ochrony ptaków).

Wraz z uchwaleniem przez Sejmik Województwa „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego” wymagane będzie także uwzględnienie na rysunku modelu zasięgu korytarzy ekologicznych w nim określonych. Do tego czasu uwzględnienie korytarzy ekologicznych wg IBS PAN w Białowieży (z roku 2012) należy traktować jako zalecenie. Zaleca się także uwzględnianie zasięgu rezerwatu biosfery „Bory Tucholskie”.

W „Strategii Przyspieszenia 2030+”, na rysunku 41a, str. 103, obszary szczególnie cenne przyrodniczo i krajobrazowo przedstawiono w sposób schematyczny, stosownie do skali opracowania i przy wnoszeniu ich do strategii rozwoju gmin należy opierać się na aktualnych materiałach źródłowych. Szczegółowy przebieg granic obszarów szczególnie cennych przyrodniczo i krajobrazowo przedstawiony zostanie w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Do czasu podjęcia uchwały o przyjęciu PZPW, za wystarczające uwzględnienie tego zagadnienia uważa się określenie zasięgu form chronionych zgodnie z wskazaniem w pierwszym akapicie punktu A.1.1.⁵

Zwraca się także uwagę, że system obszarów chronionych może podlegać okresowej weryfikacji/aktualizacji – za aktualne każdorazowo należy uznać formy ochrony i ich zasięgi, obowiązujące w momencie przedstawienia projektu strategii do wydania opinii, a nie stan przedstawiony w „Strategii Przyspieszenia 2030+”. Zwraca się uwagę, że granice poszczególnych obiektów i obszarów chronionych są określane w aktach je stanowiących lub aktach zmieniających akty stanowiące.

A.1.2. W części opisowej modelu lub na rysunku modelu wymagane jest podanie nazw własnych wskazanych w punkcie A.1.1. form ochrony przyrody występujących na obszarze gminy.

A.2. W zakresie systemu osadniczego:

---

⁵ Zastrzega się, że jeżeli w okresie obowiązywania PZPW określającego powyższy zasięg, zostaną utworzone nowe formy ochrony (lub zmienione granice form istniejących): rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000 (specjalne obszary ochrony siedlisk i obszary specjalnej ochrony ptaków) – wymagane będzie ich uwzględnienie poprzez poszerzenie zasięgu.

A.2.1. Określenie na rysunku modelu oraz przedstawienie w części opisowej modelu, poziomu w hierarchii sieci osadniczej województwa kujawsko-pomorskiego dla ośrodków znajdujących się na obszarze gminy zgodnie z ustaleniami „Strategii Przyspieszenia 2030+” (zgodnie z rysunkiem 41a, str. 103 „Strategii Przyspieszenia 2030+”). Uwaga – wymóg wskazania na rysunku nie dotyczy gmin miejskich.

A.2.2. Jeżeli dotyczy danej gminy - wskazanie na rysunku modelu oraz w opisie modelu, że na terenie gminy położone jest miasto zaliczane w polityce regionalnej do kategorii „małych miast” (zgodnie z rysunkiem 41a, str. 103 „Strategii Przyspieszenia 2030+”). Uwaga – wymóg wskazania na rysunku nie dotyczy gmin miejskich.

A.3. W zakresie systemu transportowego:

A.3.1. Przedstawienie na rysunku modelu elementów infrastruktury transportowej obsługującej kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego, wraz z podaniem właściwej numeracji, a w części opisowej modelu prawidłowe wskazanie ich relacji (zgodnie z tabelą 3, str. 116 oraz opisem na str. 117-118 „Strategii Przyspieszenia 2030+”).

A.3.2. Przedstawienie na rysunku modelu prawidłowego przebiegu dróg wojewódzkich, wraz z podaniem ich numeracji oraz wskazanie dróg kluczowych dla zapewnienia spójności komunikacyjnej województwa (zgodnie z rysunkiem 42, str. 120 „Strategii Przyspieszenia 2030+”). Numery dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy wraz ze wskazaniem dróg kluczowych należy także wskazać w części opisowej modelu.

A.3.3. Wskazanie na rysunku modelu oraz przedstawienie w części opisowej modelu, miejscowości, dla których planowana jest realizacja obwodnicy na drogach wojewódzkich lub krajowych (zgodnie z projektem kluczowym nr 447, str. 213 „Strategii Przyspieszenia 2030+”) oraz w części opisowej modelu podanie informacji na jakiej drodze obwodnica będzie realizowana. Nie jest wymagane precyzyjne wrysowanie przebiegu drogi – za wystarczające zostanie uznane oznaczenie miejscowości sygnaturą lub pokazanie przebiegu w sposób schematyczny. Strategię sporządza się w granicach administracyjnych gminy, co oznacza, że w przypadku obwodnicy danej gminy miejskiej, realizowanej w części lub w całości na terenie innej gminy, w strategii gminy miejskiej należy uwzględnić to przedsięwzięcie (dotyczy wyprowadzenia ruchu z danego miasta – jest więc istotne dla kształtowania jego rozwoju), ale formalnie w stosunku do części obwodnicy biegnącej w granicach innej gminy, wskazanie dokonane w strategii gminy miejskiej, nie jest ustaleniem, ma jedynie wartość informacyjną. W opisanej powyżej sytuacji, gmina na terenie której obwodnica będzie realizowana, jest zobowiązana do jej uwzględnienia.

A.3.4. Dla projektów strategii opracowywanych dla gmin, których siedziba jest siedzibą powiatu - co najmniej w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu⁶ wymagane jest

---

⁶ Zapis brzmiący „Co najmniej w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu” oznacza, że wystarczającym sposobem przedstawienia zagadnienia w celu uzyskania pozytywnej opinii jest zamieszczenie informacji w części opisowej modelu oraz zamieszczenie informacji tekstowej na rysunku modelu, np. informacji tekstowej uzupełniającej legendę o występowaniu danego zagadnienia, bez wskazania jego lokalizacji na rysunku modelu. Wskazanie to dotyczy zwłaszcza zagadnień, dla których przedstawienie lokalizacji na rysunku modelu może być trudne technicznie lub spowodować zmniejszenie czytelności rysunku – ale całkowite pominięcie informacji o jego występowaniu na terenie gminy poprzez brak wskazania na

wskazanie dla danego ośrodka powiatowego dominującego środka transportu publicznego obsługującego relację ośrodek powiatowy – stolica województwa (zgodnie z rysunkiem 41a, str. 103 „Strategii Przyspieszenia 2030+”).

A.4. W zakresie kluczowych elementów budujących potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne województwa:

A.4.1. Przedstawienie co najmniej w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu, następujących elementów:

- Węzeł Logistyczny Bydgoszcz – dotyczy gmin: Bydgoszcz, Solec Kujawski, Nowa Wieś Wielka;
- uzdrowiska – dotyczy gmin: Ciechocinek, Inowrocław (gmina miejska), Brześć Kujawski;
- uczelnia badawcza – dotyczy gminy Toruń;
- Toruń - obiekt dziedzictwa UNESCO – dotyczy gminy Toruń;
- Chełmno – dziedzictwo historyczno-kulturowe – dotyczy gminy Chełmno (miejska);
- Bydgoski Klaster Przemysłowy – dotyczy gminy Bydgoszcz;
- makroobszary inwestycyjne (zgodnie z rysunkiem 41a str. 103 „Strategii Przyspieszenia 2030+”);
- rozwój przestrzeni inwestycyjnych - wskazanie kategorii, do której zaliczono gminę w koncepcji rozwoju przestrzeni inwestycyjnych na terenie województwa (zgodnie z rysunkiem 43, str. 123 „Strategii Przyspieszenia 2030+”).

A.4.2. Schematyczne przedstawienie na rysunku modelu oraz scharakteryzowanie zagadnienia w części opisowej modelu następujących elementów:

- strategiczne tereny inwestycyjne (Centralny Park Inwestycyjny Dźwierzno; Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny; Brzeska Strefa Gospodarcza) – dotyczy odpowiednio gmin: Chełmża (wiejska), Brześć Kujawski, Bydgoszcz;
- tramwaj metropolitalny Bydgoszcz-Toruń - dotyczy gmin: Bydgoszcz, Dąbrowa Chełmińska, Toruń, Zławieś Wielka;
- linia kolejowa Trzciniec- Solec Kujawski – dotyczy gmin: Białe Błota, Bydgoszcz, Solec Kujawski;
- obszar zasobu gleb najwyższych klas (w „Strategii Przyspieszenia 2030+”, na rysunku 41a, str. 103, obszar przedstawiono w sposób schematyczny. Szczegółowy przebieg granic przedstawiony zostanie w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Do czasu podjęcia uchwały o przyjęciu PZPW, za prawidłowe uwzględnienie tego zagadnienia uważa się wrysowanie na rysunku modelu zasięgu zasobu gleb klas I-III). Jest to obligatoryjne dla gmin, w których w „Strategii Przyspieszenia 2030+”, na rysunku 41a, str. 103, wskazano obecność „obszarów zasobu gleb najwyższych klas”.

---

rysunku modelu – powodowałoby wrażenie pominięcia istotnego ustalenia strategii. Tekstowa informacja uzupełniająca zwraca uwagę na obecność ustalenia niepokazanego na rysunku modelu. Podkreślić jednak należy, że jeśli dane zagadnienie przedstawione zostanie również na rysunku modelu, to wówczas sprawdzana będzie także poprawność jego umieszczenia.

A.5. W zakresie obszarów wymagających rozwiązania sytuacji problemowej identyfikowanych na poziomie krajowym (zgodnie z rysunkiem 41c, str. 106 „Strategii Przyspieszenia 2030+”, przy uwzględnieniu ewentualnych aktualizacji dokonanych na poziomie krajowym):

A.5.1. Przedstawienie w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu - informacji na temat zaklasyfikowania gminy do kategorii „gmin zagrożonych trwałą marginalizacją”.

A.5.2. Przedstawienie, co najmniej w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu - informacji na temat zaklasyfikowania miasta do kategorii „miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze”.

A.6. W zakresie polityki terytorialnej oraz obszarów wymagających rozwiązania sytuacji problemowej identyfikowanych na poziomie regionalnym:

A.6.1. Uwzględnienie w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu - założeń polityki terytorialnej województwa, a więc informacji na temat zaklasyfikowania gminy do właściwych obszarów prowadzenia polityki terytorialnej - zgodnie z rysunkiem 44, str. 138 „Strategii Przyspieszenia 2030+”):

- położenia gminy w granicach Stołecznego Obszaru Rozwojowego;
- przynależności gminy do miejskiego obszaru funkcjonalnego (MOF) Bydgoszczy, Torunia, Włocławka, Grudziądz, Inowrocławia;
- przynależności gminy do określonego obszaru prowadzenia polityki terytorialnej (OPPT).

Zwraca się uwagę, że w przypadku części gmin możliwe jest położenie w ramach dwóch lub trzech z wymienionych powyżej poziomów polityki terytorialnej - wymagane jest wskazanie każdego z nich.

A.6.2. Przedstawienie, co najmniej w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu, informacji na temat położenia gminy na obszarze niedoboru wody dla rolnictwa (w „Strategii Przyspieszenia 2030+”, na rysunku 41a, str. 103, obszar przedstawiono w sposób schematyczny. Szczegółowy przebieg granic przedstawiony zostanie w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Do czasu podjęcia uchwały o przyjęciu PZPW, za wystarczające uwzględnienie tego zagadnienia uważa się podanie w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu, informacji na temat występowania problemu na terenie całej gminy bądź na części jej obszaru. Do czasu podjęcia uchwały o przyjęciu PZPW, nie zaleca się wskazywania zasięgu na rysunku modelu innego, niż schematyczne przeniesienie zasięgu z rysunku 41a, str. 103 „Strategii Przyspieszenia”.

A.6.3. Przedstawienie, co najmniej w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu, informacji na temat położenia gminy w obszarze peryferyjności transportowej (w „Strategii Przyspieszenia 2030+”, na rysunku 41a, str. 103, obszary przedstawiono w sposób schematyczny. Szczegółowy przebieg granic przedstawiony zostanie w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Do czasu podjęcia uchwały o przyjęciu PZPW, za wystarczające uwzględnienie tego

zagadnienia uważa się podanie w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu, informacji na temat występowania problemu na terenie całej gminy bądź na części jej obszaru. Do czasu podjęcia uchwały o przyjęciu PZPW, nie zaleca się wskazywania zasięgu na rysunku modelu innego, niż schematyczne przeniesienie zasięgu z rysunku 41a, str. 103 „Strategii Przyspieszenia”.

A.6.4. Określenie na rysunku modelu oraz przedstawienie w części opisowej modelu, informacji na temat występowania na terenie gminy obszaru przemysłowego wielkoobszarowego skażenia środowiska (dotyczy gminy Bydgoszcz).

A.6.5. Przedstawienie, co najmniej w części opisowej modelu oraz poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu, informacji na temat zaliczenia gminy do „obszaru negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej identyfikowanego na poziomie regionalnym” wraz z podaniem kategorii problemowej (zgodnie z rysunkiem 41d, str. 107 „Strategii Przyspieszenia 2030+”).

Zwraca się uwagę, że obszary wymagające rozwiązania sytuacji problemowej identyfikowane na poziomie krajowym oraz obszary wymagające rozwiązania sytuacji problemowej identyfikowane na poziomie regionalnym były podstawą określenia „Obszarów Strategicznej Interwencji”, które zostały wskazane w tabeli nr 8, na str. 218 „Strategii Przyspieszenia 2030+”. Uwzględnienie zaliczenia gminy do danego Obszaru Strategicznej Interwencji wymagane jest w części opisowej modelu oraz na rysunku modelu (co najmniej podanie informacji na ten temat poprzez zamieszczenie informacji tekstowej uzupełniającej legendę rysunku modelu). Zwraca się także uwagę, że wyróżnione na potrzeby prowadzenia polityki terytorialnej Miejski Obszar Funkcjonalny Bydgoszczy oraz Miejski Obszar Funkcjonalny Torunia, w kontekście identyfikacji Obszarów Strategicznej Interwencji zostały określone mianem „Miejskiego obszaru funkcjonalnego Bydgoszczy i Torunia”. Dlatego też w przypadku gmin należących do MOF Bydgoszczy zaleca się zamieszczenie wyjaśnienia, że „Na potrzeby prowadzenia polityki terytorialnej, w tym zawiązywania partnerstwa ZIT, gmina została zaliczona do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Bydgoszczy (który w klasyfikacji Obszarów Strategicznej Interwencji zalicza się do Miejskiego obszaru funkcjonalnego Bydgoszczy i Torunia), natomiast w przypadku gmin należących do MOF Torunia zaleca się zamieszczenie wyjaśnienia, że „Na potrzeby prowadzenia polityki terytorialnej, w tym zawiązywania partnerstwa ZIT, gmina została zaliczona do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia (który w klasyfikacji Obszarów Strategicznej Interwencji zalicza się do Miejskiego obszaru funkcjonalnego Bydgoszczy i Torunia)”.

A.7. W zakresie projektów kluczowych:

W opisie modelu oraz jeśli to możliwe na rysunku struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy (oraz w wykazie projektów/przedsięwzięć jeśli taki zamieszcza się w strukturze ustaleń strategii rozwoju gminy), należy uwzględnić poniżej wskazane projekty kluczowe (zgodnie z Wykazem projektów kluczowych, str. 201 „Strategii Przyspieszenia 2030+”):

A.7.1. Cel główny: Skuteczna edukacja – projekty nr: 101, 102, 104, 105, 106.

A.7.2. Cel główny: Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo – projekty nr: 203, 210, 213, 222.

A.7.3. Cel główny: Konkurencyjna gospodarka – projekt nr 312.

A.7.4. Cel główny: Dostępna przestrzeń i czyste środowisko - projekty nr: 402, 405, 413, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 425, 426, 427, 428, 429, 432, 433, 434,

435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 467.

A.7.5. Cel główny: Spójne i bezpieczne województwo – projekt nr 505.

Jeśli projekt kluczowy jest możliwy do wskazania na rysunku modelu, to za wystarczające jego wskazanie uznaje się oznaczenie sygnaturą z numerem projektu, prawidłowej lokalizacji miejsca jego realizacji.

4 Warunki wydania przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego opinii pozytywnej dla projektów strategii rozwoju ponadlokalnego

1. Strategie rozwoju ponadlokalnego podlegają opiniowaniu zgodnie z wymogami określonymi dla strategii rozwoju gminy. Obowiązuje analogiczny zakres zagadnień oraz oczekiwany sposób ich przedstawienia na rysunku oraz w opisie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.
2. Jeżeli ustalenia strategii rozwoju ponadlokalnego sformułowane są w sposób wskazujący, że strategia pełnić będzie równocześnie rolę strategii rozwoju poszczególnych gmin w obszarze objętym strategią rozwoju ponadlokalnego, wymagane jest spełnienie wszystkich wymogów w sposób indywidualny dla każdej z gmin.
3. W stosunku do strategii rozwoju ponadlokalnego, będącej podstawą finansowania rozwoju ze środków programu operacyjnego „Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027” w ramach Polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego (zgodnie z ustaleniami „Strategii Przyspieszenia 2030+”) szczegółowe wymogi będące podstawą wydania opinii Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego zostaną określone w dokumencie odrębnym.